

[Axel Sørensen.]

hold, som sikkert har været til gode for Forbrugerne, og mit Parti har altid staaet paa den Linie, at en sund Kappelstrid i disse Forhold er rimelig. Naar det ærede Medlem Hr. Aksel Møller fremsætter sit Forslag om en udvidet Beskatning af kooperative Foreninger, skal det vel forstaas mere som gældende Forholdet mellem Aktieselskaber og kooperative Produktions- og Indkøbsvirksomheder end Forholdet mellem Købmanden og Brugsforeningen. Jeg anser det fremsatte Forslag for at være af politisk Karakter, og vi vil derfor ikke gaa ind for en Vedtagelse af det. Forholdet mellem den lille Købmand og Brugsforeningen er jo ikke af saa stor skattemæssig Betydning, som man ynder at gøre det til. Den lille Detailhandler vil altid se en stærkere Konkurrent i Brugsforeningen end i en eventuel Kollega, og han vil altid paakalde den frie Konkurrence og hævde, at Brugsforeningen er begunstiget af Beskatningsreglerne, men man maa ikke glemme i sin Bedømmelse, at Lederen af en Brugsforening ogsaa betaler Skat af sin Indkomst.

I mange Tilfælde vil de private handlende søge at efterligne Kooperationen paa den Maade, at man danner en Sammenslutning til Fællesindkøb af Varer paa den mest fordelagtige Maade. Senere ved Udsalget anvender man en Rabatordning, der nedsætter Varens Pris, medens Brugsforeningen først udbetaler det fremkomne Overskud som Efterbetaling efter Regnskabsaarets Afslutning. Saafremt man gennemførte et Forslag som det foreliggende, vilde det betyde, at den Kalkulation af Varerne, der i Dag finder Sted i Kooperationen, blev skærpet, saa at Detailprisen derved yderligere kunde sænkes. Men dette vilde slet ikke gavne den private erhvervsdrivende i den lille Butik.

Man maa antage, at Forslagsstillerne og deres Parti snarest retter deres Forslag mod de kooperative Produktions- og Indkøbsforeninger. At føre en stor Debat her i Tinget om, hvorvidt Andelsselskaberne har Karakter af Erhvervsforetagender som Aktieselskaber o. lign., eller om deres Overskud er Indtægt i skattemæssig Henseende, er formentlig temmelig ufrugtbar; herom vidner de Debatter, der tidligere har været ført om dette Spørgsmaal her i Tinget. Naar der nu rejses Krav fra konservativ Side om en Udvidelse af Beskatningen af kooperative Virksomheder, maa det Spørgsmaal tages med i Overvejelserne, hvilken af de to Former for Handel der rent kalkulatorisk arbejder billigst ved Fordeling af Varerne, og

den foreløbige Undersøgelse taler her til Gunst for Indkøbsforeningerne og Brugsforeningerne. Grunden hertil kan maaske være den, at medens Købmanden maa have en Formue bundet i Varelagre og svare Formueskat deraf, beskattes Brugsforeningerne ikke af deres Egenkapital. Denne Kapital, bestaaende af Bygninger, Inventar og Varelager, er ikke ubetydelig, og her er efter min Mening et Spørgsmaal, som har en vis Interesse.

Naar man da vil undersøge, om der er Mulighed for mere Ensartethed i Beskatningen, melder det Spørgsmaal sig, om der med Ret og Billighed kan skabes en Lovramme, saaledes at den Personbeskatning — som det ærede Medlem Hr. Thorkil Kristensen var inde paa —, der bestemmer Købmandens Skatteforhold, og den for Kooperationen gældende, mere selskabsbetonede Beskatning kan gaa op i en større Enhed. Vi tror ikke, at et Rigsdagsudvalg kan faa dette klargjort paa nogle Dage, og derfor vil vi ikke medvirke til Fremme af et Forslag som det foreliggende inden for det Tidsrum, der er levnet til Behandling af det.

Jeg skal slutte med at fremsætte nogle enkelte Betragtninger om det Forslag, som er forelagt af Retsforbundet. Dette Forslag tager Sigte paa at fremme Opsparingslysten. Opsparing er jo Tegn paa Sundhed og Forstandighed i et Folk, og en forstærket Opsparing vil være af samfundsgavnlig Betydning, fordi den vil medføre, at der i den Situation, vi i Øjeblikket gennemlever i vort Land, vil blive stillet mindre Krav til det nuværende, for lille Varelager.

Lovforslaget gaar ud paa, at der ved Skattens Beregning gives et skattefrit Fradrag paa 1 000 Kr. af Indkomster, som er en Følge af Arbejdsindsats. Beløbet skal dog være deponeret for en Periode af 5 Aar, for at denne Nedsættelse af Indkomsten kan ske. En saadan Bestemmelse kunde maaske ogsaa virke som et Led i Bekæmpelsen af den tilstedeværende Pengerigelighed, hvad der jo er meget ønskeligt. Men under den Sænering af Pengevæsenet, der finder Sted, bør man ogsaa forebygge, at de opsparede Beløb, som der her er Tale om at opsuge, kommer ud i Omsætningen igen. Først naar dette sker, bidrager man til den fra alle Sider ønskede Begrænsning af Pengerigeligheden.

Om selve Forslagets Form maa det imidlertid siges, at et Beløb paa 1 000 Kr. jo slet ikke faar den samme Virkning, hverken forbrugsmæssigt eller skattemæssigt, over for de forskellige Befolkningsgrupper. Paa den lille Borgers og Skatteydere Budget